

Suy nghĩ của em về bài thơ Đoàn thuyền

đánh cá của Huy Cận

BÀI LÀM

Huy Cận là một trong những nhà thơ tiêu biểu của phong trào Thơ Mới. Sau cách mạng ông nhanh chóng hoà nhập vào công cuộc kháng chiến vĩ đại và trường kì của dân tộc. Hoà bình lập lại, từng trang thơ Huy Cận ấm áp hơi thở của cuộc sống đang lên. Bài thơ “Đoàn thuyền đánh cá” được sáng tác ở Hòn Gai năm 1958 nhân một chuyến đi thực tế dài ngày. Bài thơ thực sự là một bài ca ca ngợi cuộc sống của những con người lao động mới.

Với đôi mắt quan sát sắc sảo, trí tưởng tượng phong phú, trái tim nhạy cảm và tài năng nghệ thuật điêu luyện, nhà thơ đã vẽ lên trước mắt chúng ta khung cảnh lao động hăng say trên biển. Cả bài thơ như một bức tranh sơn mài lộng lẫy những sắc màu huyền ảo, cuốn hút vô cùng:

Mặt trời xuống biển như hòn lửa

Sóng đã cài then đêm sập cửa

Đoàn thuyền đánh cá lại ra khơi

Câu hát căng buồm với gió khơi .

Đoàn thuyền đánh cá rời bến vào lúc hoàng hôn ,mặt trời như hòn lửa đỏ rực đang lặn dần vào lòng đại dương mênh mông , màn đêm buông xuống ,kết thúc một ngày .Biển kín đáo như một gian phòng lớn của thiên nhiên bởi cách nói thật riêng biệt “sóng đã cài then đêm sập cửa”.Chính vào thời điểm ấy, ngư dân bắt tay vào công việc quen thuộc của mình : Ra khơi đánh cá !Mặt biển đêm không lạnh lẽo mà ấm áp hẳn lên bởi tiếng hát âm vang, náo nức, thể hiện niềm vui to lớn của người lao động được giải phóng , tiếng hát hoà cùng gió, thổi căng buồm đưa đoàn thuyền ra khơi .Lời hát ca ngợi sự giàu có và hào phóng của biển cả cùng vẻ đẹp lung linh, diệu kì của nó trong đêm :

Hát rằng cá bạc biển đông lặng

Cá thu biển đông như đoàn thoi

Đêm ngày dẹt biển muôn luồng sáng

Đến dẹt lưới ta đoàn cá ơi!

Sự say mê vẻ đẹp của biển đã làm giảm bớt bao nỗi nhọc nhằn vất vả trong việc đánh cá, đem lại niềm vui và sức mạnh cho ngư dân . Cảnh đánh cá trong đêm

được nhà thơ miêu tả bằng cảm hứng trữ tình mãnh liệt . Tác giả như nhập thân vào thiên nhiên , công việc ,và con người :

Thuyền ta lái gió với buồm trăng

Lướt giữa mây cao với biển bằng

Ra đậu dặm xa dò bụng biển

Dàn đan thế trận lưới vây giăng.

Con thuyền đánh cá vốn nhỏ bé trước biển cả bao la đã trở thành con thuyền kì vĩ, không lồ hoà nhập với kích thước rộng lớn của thiên nhiên, vũ trụ. Con thuyền đó

đang bay giữa không gian trong một đêm thuỷ tinh tuyệt đẹp. Những hình ảnh “lái gió”, “buồm trắng”, “mây cao”, “biển bằng” phảng phất phong vị thơ cổ điển nhưng vẫn đậm chất hiện thực. Chuyển ra khơi đánh cá cũng giống như một trận đánh thật sự hào hùng. Cũng thăm dò, cũng dàn đan thế trận và bủa vây bằng...lưới! Đã bao đời nay, ngư dân có quan hệ chặt chẽ với biển cả. Họ thuộc biển như lòng bàn tay, bao loài cá họ thuộc tên, thuộc dáng và thuộc cả thói quen của chúng:

Cá nhụ cá chim cùng cá đé

Cá song lấp lánh đuốc đen hồng

Cái đuôi em quẫy trắng vàng choé

Đêm thở sao lùa nước Hạ Long.

Trên mặt biển đêm, ánh trăng lung linh dát bạc, cá quẫy đuôi sóng sánh trắng vàng, tiếng “em” bật lên tự nhiên, trù mến. Bài ca gọi cá vẫn tiếp tục ngân vang: lúc nao nức, lúc lại thật tha thiết. Trăng thức cùng ngư dân, trăng cùng sóng dập dờn bên mạn thuyền như gõ nhịp phụ hoạ cho tiếng hát, trăng chiếu sáng cho ngư dân kéo được những mẻ cá đầy... Với ngư dân, biển cả bao la “như lòng mẹ”, bởi vậy thiên nhiên và con người thật hoà hợp, nhịp nhàng. Nhịp điệu công việc càng khẩn trương, sôi nổi khi bóng đêm dần tàn, ngày đang đến:

Sao mờ kéo lưới kịp trời sáng

Ta kéo xoăn tay chùm cá nặng

Vẩy bạc đuôi vàng loé rạng đông

Lưới xếp buồm lên đón nắng hồng.

Bao công lao vất vả đã được đền bù, đáng người ngư dân đang choãi chân, nghiêng người dồn tất cả sức mạnh vào đôi tay cuộn cuộn để kéo lên những mẻ lưới

nặng trĩu mới đẹp làm sao!Màu sắc phong phú ,lấp lánh vẩy bạc, đuôi vàng của bao loài cá càng khiến cho cảnh rặng đông thêm rực rỡ .Nhịp điệu câu thơ “lưới xếp buồm lên đón nắng hồng ”chậm rãi, gợi cảm giác thanh thản, vui tươi, phản ánh tâm trạng hài lòng của ngư dân trước những kết quả tốt đẹp của chuyến ra khơi.

Khổ thơ cuối cùng miêu tả cảnh trở về của đoàn thuyền đánh cá:

Câu hát căng buồm với gió khơi

Đoàn thuyền chạy đua cùng mặt trời

Mặt trời đội biển nhô màu mới

Mắt cá huy hoàng muôn dặm phơi.

Vẫn là tiếng hát khoẻ khoắn của ngư dân dạn dày sông nước đang vươn lên làm chủ cuộc đời .Tiếng hát hoà trong gió ,thổi căng buồm đưa đoàn người ra khơi đêm trước nay lại cùng đoàn thuyền đầy ắp cá hân hoan về bến . Hình ảnh “đoàn thuyền chạy đua cùng mặt trời” rất thực mà cũng rất hào hùng .Nó phản ánh một thói quen lâu đời của ngư dân là đưa cá về bến trước khi trời sáng đồng thời cũng hàm ý nói lên khí thế đi lên mạnh mẽ của họ trong công cuộc xây dựng đất nước. Hoà cùng niềm vui to lớn của mọi người ,nhà thơ chấp cánh cho trí tưởng tượng của mình bay bổng .Đoàn thuyền đi trên biển ,giữa màu hồng rạng rỡ tinh khôi và ánh mặt trời phản chiếu trong muôn ngàn mắt cá khiến nhà thơ liên tưởng đến hàng ngàn những mặt trời nhỏ xíu đang toả rạng niềm vui .Đến đây bức tranh biển cả ngập tràn màu sắc tươi sáng và ấm áp chất sống trong từng dáng hình ,từng đường nét của cảnh, của người .

“Đoàn thuyền đánh cá” là một bài ca lao động hứng khởi, hào hùng .Bài ca ấy dành cho biển hào phóng ,cho những con người cần cù, gan góc đang làm giàu cho đất nước .Cảm hứng trữ tình và nghệ thuật điêu luyện được tác giả sử dụng trong bài thơ

đã cuốn hút người đọc thật sự .Chúng ta cùng chia sẻ niềm vui to lớn với nhà thơ ,với tất cả những người lao động mới đang kiêu hãnh ngẩng cao đầu trên con đường đi tới tương lai tươi sáng .